

U sjeni Vezuva i Biblije

U Zagrebu je tijekom proljeća 2011. održana zanimljiva izložba pod nazivom „Pompeji – u sjeni Vezuva“. Izložba pokazuje iskopine sa lokaliteta grada Pompeja, koji je bio smješten na obali mora u blizini rijeke Sarno, kraj Napulja. Grad je bio iznimno ekonomski razvijen obzirom da se nalazio u plodnom području, u blizini trgovačkih važnih putova koji su vodili prema središtu carstva, Rimu. Ali, Pompeji su također imali i svoju tamnu stranu. O tome o čemu svjedoče izlošci iz javnih kuća, a svoj razvoj grad je dugovao i sustavu građenom na leđima mnoštva robova.

Iznenada 79. godine, u samo nekoliko dana život tog antičkog grada bio je uništen na jeziv način. Vulkan Vezuv iznad grada naglo je eruptirao. Pepeo i lava velikom brzinom su zatrpali grad i većinu stanovnika koji nisu uspjeli pobjeći pred katastrofom. Tisućljeće i pol Pompeji i okamenjene siluete njegovih zatrpanih stanovnika bile su zatrpani pod zemljom. Kada su ponovno otkriveni, postali su svjedoci povjesti i jedne iznenadne nesreće koja je izbrisala cijeli razvijeni grad i njegove stanovnike – bogate, siromašne, plemiće i robove, starce, djecu i žene.

Autori Biblije često su koristili povijesne događaje kako bi naglasili neki događaj u sadašnjosti ili kako bi uputili na neke događaje u budućnosti. U Lukinom evanđelju čitamo kako Isus opisuje dva povijesna događaja. Prvi je opći potop tj. „Noino doba“, a drugi je spaljivanje Sodome ili tzv. „Lotovo vrijeme“. Činjenica da te događaje opisuje sam Isus, daje nam jamstvo da su oni autentični tj., da su se zaista i dogodili, a nisu legende ili parabole s prenesenim značenjem.

Ta dva događaja uzeti su kao primjeri Božjeg suda koji je iznenada došao na ljude tog doba. Potop je prekrpio čitav ondašnji svijet, a Sodoma je spaljena sumpornim ognjem s neba. Spasili su se samo oni koji su vjerovali u Božje upute i slijedili ih. Noa i obitelj kroz gradnju Arke, a Lot bijegom iz pokvarene Sodome.

Ali ono što je zanimljivo u ovom biblijskom izvještaju je to da Isus u opisu događaja koji su prethodili sudu ne navodi tamne strane tadašnjeg stanovništva. Ne moralizira, već opisuje ljude zauzete vrlo uobičajenim aktivnostima poput trgovine, jela i pića. Zatim navodi kako se u to doba *ženilo i udavalo, sadilo i gradilo*. Stoga se nameće pitanje kako je, unatoč tim pozitivnim i korisnim stvarima, većina ljudi ipak doživjela takvu strašnu osudu?

Nakon uvida u kontekst i smisao teksta dobivamo odgovor. Zanimarili su Boga, točnije zanimarili su njegove upute o mogućnosti spasenja. Toliko su bili usredotočeni na vlastite ambicije, planove i poslove da ih nije zanimala njihova odgovornost pred Svemogućim. Vijest o skorašnjem sudu i uništenju nailazila je na podsmjeh i nevjericu suvremenika, kao npr. u primjeru Lotovih zetova.

Isus te događaje i vremena iz prošlosti opisuje kako bi naglasio događaje koji će biti u budućnosti. On kaže da će upravo biti takav svijet koji prethodi konačnom Sudu, tj., danu Njegovog povratka.

Živimo li u takvim vremenima? Da bi mogli odgovoriti na to pitanje potrebno je pogledati oko nas i istražiti što je važno većini u našem društvu? Čemu težimo? Pozitivne stvari poput ekonomskog razvoja, boljeg zaposlenja te brige za društveni status lako mogu maknuti fokus od našeg statusa pred Bogom. Mnoštvo informacija

koje primamo, zabave i razonode lako odvlače čovjeka od elementarnih pitanja koja se tiču vječnosti, osobne grešnosti i Božje pravde.

Iznenadne katastrofe poput potresa, tsunamija ili terorističkih napada, odnose stotine života s neodgovorenim pitanjima. Kuda idem nakon smrti? Jesu li moji grijesi oprošteni? Ali ne samo katastrofe, već i puknuće male žilice, ili neoprez u prometu donose sudnji dan pred vrata tisuća već danas, a u najboljem slučaju za koje desetljeće.

Ipak i danas kao u Noine i Lotove dane postoji izlaz. Spas nam je osigurao sam Bog. Isus je na križu, prije dvije tisuće godina, svojom žrtvom za naš grijeh osigurao izlaz. Njegova je želja da svatko tko čita ove retke ima spasenje još danas.

„Tko vjeruje u Njega ne ide na sud, već ima vječni život.“

Vatroslav Župančić